

הלכות מקוות פרק יא

א. כבר בארנו שנטילת ידים וטבילת ידים, הכל מדברי סופרים; וידים שצריכות טבילה, אין מטבילין אותן אלא במקוה כשר שיש בו ארבעים סאה, שבמקום שהאדם טובל בו, כלים וידים טובלין.

ב. אבל ידים שאין צריכות אלא נטילה בלבד אם הטביל אותן במי מקוה, טהורין. ואם הטביל אותן במים שאובין, בין בכלים בין בקרקעות לא טהרו ידיו, עד שיפלו המים השאובין מן הפלי על ידיו: שאין נוטלין לידים אלא מן הכלים ומכוח נותן, כמו שבארנו בהלכות ברכות.

ג. כל החוצץ בטבילה חוצץ בידים, בין בטבילתן בין בנטילתן. וכל העולה למדת המקוה פטיט הנרוק, עולה לשעור הרביעית שנוטלין בה הידים. וכל הנוטל ידיו, צריך לשפשף.

ד. הנוטל ידיו לתרומה צריך לחזור ולטל פעם שניה במים שניים, כדי להסיר המים שעל גב ידיו, שהרי המים שנטל בהן תחלה והן הנקראין מים ראשונים, נטמאו בידי. לפיכך אם נפל כבר שלתרומה לתוך המים שנטל בהן ידיו תחלה, נטמא; ואם נפל לתוך המים השניים, לא נטמא; ואם נטל ראשונים ושניים למקום אחד, ונפל שם כבר שלתרומה נטמא.

ה. נטל את הראשונים, ונמצא על ידיו דבר חוצץ, הסירו, ונטל את השניים הרי ידיו טמאות כשהיו, שאין המים השניים מטהרין אלא הנשאר מן המים הראשונים על גב ידיו.

ו. הידים מטמאות ומטהרות, עד הפרק. פיצד: נטל את הראשונים עד הפרק, ונטל המים השניים חוץ לפרק, וחזרו מחוץ לפרק לידו הרי ידו טהורה, שהמים השניים טהורין הן. נטל את הראשונים והשניים חוץ לפרק, וחזרו לידו נטמאת ידו: שהמים הראשונים שחוץ לפרק נטמאו מחמת ידיו, ואין המים השניים מטהרין מים שחוץ לפרק; ולפי שחזרו המים שחוץ לפרק לידו, טמאה.

ז. נטל את הראשונים לידו אחת, ונמלך ונטל את השניים לשתי ידיו ידיו טמאות: שהשניים מטמאין מחמת היד שלא נטלה במים ראשונים, וחוזרין ומטמאין את היד השניה.

ח. נטל את הראשונים לשתי ידיו, ונטל את השניים לידו אחת האחת טהורה. נטל ידו אחת, ושפשפה בחברתה נטמאו המים שעליה מחמת חברתה שלא נטלה, וחוזרין ומטמאין את היד שנטלה. שפשפה בראשו או בכותל, הרי זו טהורה.

ט. נטל שתי ידיו משטיפה אחת הרי אלו טהורות, ואין אומרין הרי זה כנוטל ידו אחת במים שיורדו מעל ידו השניה: אפלו ארבעה או חמשה, זה בצד זה או זה על גב זה; ובלבד שיורפו, שיבואו בהן המים.

י. נטל מקצת ידו, וחזר והוסיף ונטל הנשאר מן ידו הרי זו טמאה כשהיתה; ואם עדין יש על מקצת שנטל בתחלה, טופח על מנת להטפוח הרי זו טהורה. במה דברים אמורים, במים ראשונים; אבל בשניים נוטל מקצת ידיו, וחוזר ומוסיף על מקצתן.

יא. שעור המים שנוטלין בהן תחלה, רביעית לכל אדם ואדם לשתי הידים; אין פחות משעור זה, כמו שבארנו בנטילת ידים לפת. אבל מים שניים, יש לשנים לטל ידיהן מרביעית; ומחצי לוג נותנין לשלושה או לארבעה; ומלוג נותנין אפלו למאה: שאין המים השניים לטהר, אלא להעביר המים הראשונים.

יב. כלי שהיה בו רביעית מים כשרים לנטילת ידים, ונתן לתוכו מעט מים פסולין לנטילת ידים הרי אלו כשרים. נטל מן הכל משעור שנתן, ונשארה רביעית בלבד כשהיתה הרי זו פסולה, מפני שהמים הפסולין השלימו שעור הרביעית.

יג. כל המים הפסולין לנטילה במים ראשונים, כך הן פסולין במים שניים; וכל כלי שאין נוטלין ממנו במים ראשונים, כך אין נוטלין ממנו מים שניים. וכשם שצריך להיות המים הראשונים מכוח אחר, כך המים השניים.

יד. כבר בארנו בפרק ששי מהלכות ברכות, כל מיני המים הפסולין לנטילת ידים והכשרים, וכל הכלים שנוטלין בהן לידיים ושאין נוטלין, ואיזו נתינה היא מכוח נותן וכשרה ואיזו נתינה אינה מכוח נותן ופסולה. וכל אותן הדברים שבארנו שם בנטילת ידים לפת חלין, כך הן לתרומה. וכשם שכל ספק ידים טהור לחלין, כמו שבארנו שם כך לתרומה, כל ספק ידים טהור.

טו. דבר ברור וגלוי שהטמאות והטהרות גזרת הכתוב הן, ואינן מדברים שדעתו שלאדם מכרעת אותן, והרי הן מכלל החקים; וכן הטבילה מן הטמאות, מכלל החקים היא: שאין הטמאה טיט או צואה שתעבר במים, אלא גזרת הכתוב היא, והדבר תלוי בכונת הלב; ולפיכך אמרו חכמים טבל ולא החזק, כאלו לא טבל. ואף על פי כן, רמז יש בדבר: כשם שהמכון לבו לטהר פיון שטבל טהר, ואף על פי שלא נתחדש בגופו דבר; כך המכון לבו לטהר נפשו מטמאת הנפשות, שהן מחשבות האון ודעות הרעות פיון שהספים בלבו לפרש מאותן העצות, והביא נפשו במי הדעות טהר. הרי הוא אומר "וורקתי עליכם מים טהורים, וטהרתם: מפל טמאותיכם ומפל-גלוליכם, אטהר אתכם" (יחזקאל לו, כה).

ברוך רחמנא דסיען. נגמר ספר עשירי, בעזרת שדי. ומנין פרקים שלספר זה, מאה וארבעה וארבעים: הלכות טמאת מת, חמשה ועשרים פרקים; הלכות פרה אדמה, חמשה עשר פרקים; הלכות טמאת צרעת, ששה עשר פרקים; הלכות מטמאי משכב ומושב, שלושה עשר פרקים; הלכות שאר אבות הטמאות, עשרים פרקים; הלכות טמאת אכלין, ששה עשר פרקים; הלכות כלים, שמונה ועשרים פרקים; הלכות מקוות, אחד עשר פרקים.